

*Araştırma Makalesi*

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SPOR ORTAMLARININ SPOR  
YÖNELİMLERİNE ETKİSİ**

**THE EFFECT OF SPORTS ENVIRONMENTS ON UNIVERSITY  
STUDENTS' SPORTS ORIENTATION**

Gönderilen Tarih: 20/11/2024  
Kabul Edilen Tarih: 30/07/2025

**Ahmet İSLAM\***

Ordu Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Ordu, Türkiye  
Orcid: 0000-0001-6735-1583

\*Sorumlu Yazar: Ahmet İSLAM, Doç. Dr., Ordu Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Ordu, e-mail: ahmetislam@odu.edu.tr ,

## Üniversite Öğrencilerinin Spor Ortamlarının Spor Yönelimlerine Etkisi

### ÖZ

Araştırma yükseköğretime bağlı 2023-24 eğitim öğretim yılında üniversitelerde yer alan üniversite öğrencilerinin spor ortamlarının spor yönelimlerine etkisini ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Kesitsel ve tanımlayıcı tipte olan bu araştırmada farklı üniversitelerde öğrenim görmekte olan 270 üniversite öğrencisi ile yerine getirilmiştir. Çalışmada veriler, araştırmacının hazırlamış olduğu "Kişisel bilgi formu", "Üniversite Spor Ortamı Ölçeği", "Spora Yönelim Ölçeği (SYÖ)" ile "Ordu Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurul Kararı" kullanılarak elde edilmiştir. Araştırma neticesinde öğrencilerin spor ortamlarında spor yapma sürelerinde, spora yönelimlerinde ise cinsiyet, yaş, spor yapma süresi, spor kulüplerine üye olma ve spor türü durumlarında pozitif yönde etkilenebilir gözlemlenmiştir. Yapılan korelasyon analizinde de öğrencilerin üniversite spor ortamlarının onları spora yönelmelerini pozitif olarak etkilediği ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğrencilerin spor ortamlarındaki spor kulüplerine üye olmalarının spora yönelmelerine etkilediği belirlenmiştir. Sonuç olarak araştırmada belirlenen hipotezler doğrulanmıştır. Yükseköğretimde öğrencilerin spor sayesinde sağlıklı bir yaşam, spor kültürü, sosyalleşme ve aidiyet davranışların kazanılması gerekmektedir. Bu kavramlar onların eğitim hayatlarını başarılı geçirmeleriyle birlikte içinde bulundukları gelişim dönemlerine de zevkli ve eğlenceli hale getirerek başarılarını artırıcı etken olması düşünülebilir. Üniversite öğrencilerin spor farkındalıkları panel ya da bilgilendirmeler ile sağlanması önerilebilir.

**Anahtar Kelimeler:** Öğrenci, Spor Yönelimi, Spor Ortamı, Spor

## The Effect of Sports Environments on University Students' Sports Orientation

### ABSTRACT

This cross-sectional and descriptive study investigated the effect of sports environments on the sports orientation of university students in universities affiliated to higher education in the 2023-24 academic year. The sample consisted of 270 students from different universities. The study was approved by the Social Sciences and Humanities Research Ethics Committee of Ordu University. Data were collected using a personal information form, the University Sport Environment Scale (USES), and the Sport Orientation Scale (SOS). The results showed positive effects on participants' duration of doing sports in sports environments and on their orientation to sports in terms of gender, age, duration of doing sports, membership in sports clubs and type of sports. The results also showed that sports environments positively affected participants' orientation towards sports. In addition, the fact that the participants were members of sports clubs in sports environments affected their orientation towards sports. As a result, the hypotheses were confirmed. In higher education, students need to gain a healthy life, sports culture, socialization and belonging behaviors through sports. These concepts increase their success by making their educational lives successful and their developmental periods enjoyable and fun. It can be suggested that the sports awareness of university students should be provided with panels or information.

**Keywords:** Student, Sport Orientation, Sport Environment, Sport

## GİRİŞ

Spor, ilerlemek başarılı olmak ve geçmek isteğinden meydana gelen güçlü bir etkinliktir. Sporun esas karakteri yarışmak ve müsabaka olarak belirtilebilir<sup>1</sup>. Spordan dolayı kişiler başarmış olmalarının vermiş olduğu hazzı yaşamaları amacıyla kendilerini mutlu hissetmeleri ile birlikte rahatlamalarını sağlayarak bazı keyifleri yaşarlar. Dolayısıyla bireyler spor sayesinde gündelik yaşam tarzlarını değiştirebilirler<sup>2</sup>. Pek çok ülkenin günümüzde sağlıklı nesiller meydana getirmek için insanları spora teşvik etmektedirler. İnsanların spora yönelmelerinin sebeplerine bakıldığında “fiziksel görünüm, kilo verme, sağlıklı olma, zinde kalma, sosyal çevre edinme, performans”, gibi etkenler olduğu belirtilebilir. Kişinin psikolojik gelişimine fiziksel gelişimi üzerinde olumlu bir etki etmektedir<sup>3</sup>. Öğrenciler kampüste eğitim-öğrenimleri dönemi boyunca sportif faaliyetler sayesinde kurallara uyma, sosyalleşmeleri, rekreasyon faaliyetleri ile yararlı durum ile geçirme ve akademik yönden gelişimlerini sağlama şeklinde olumlu tecrübeler elde etmektedirler. Bireyde tecrübelerle dayalı olarak davranış değişikliğinin kalıcı olmasında, tutum çoğunlukla önemli görüş olarak etkili olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla tutum; bireyi insanlar, belli nesneler ve olaylar karşısında birtakım davranışları sergilemeye neden olan öğrenilmiş eğilimler olarak söylenebilir<sup>4</sup>. Dünya genelinde yükseköğretim düzeyinde son zamanlarda, kayda değer şekilde ilerlemeler görülmektedir. Spor alanında, özellikle bir topluluğun spor alanındaki etkinlikleri ile gelişimini sağlamak, istikrar kazandırarak zenginleştirmek, üniversite düzeyinde eğitim sunan spor eğitimi veren kurumları desteklemek gerekmektedir. Spor eğitimi yapısı sağlam temellere inşa edilmez ise spor endüstrisinde ihtiyaç duyulan insan kaynaklarının yetişmesini de önemli ölçüde etkilediği belirtilebilir. Spor psikolojisi değerlendirildiğinde oluştuğu kavramlardan birisinin de spora yönelim kavramı olarak söylenebilir. Bireylerin farklı da olsa birtakım şekillerde davranış yönelmeleri göstermektedirler<sup>5</sup>. Spora olan yönelime bakıldığında onu etkileyen kavramların sosyalleşme, duygu arama ve bilgi arayışı olarak belirtilebilir. Bireylerin doğumdan ölüme kadar bireysel ve toplumsal yönden bir varlık olarak ortaya koydukları süreç sosyalleşme olarak söylenebilir<sup>6</sup>. Spor sayesinde<sup>7</sup> sosyal yönden etkileşim kazanmanın hem topluluğa sosyal olarak etkileşim sağladığı ve bunu artırdığı hem de bu şekilde ortaya çıkan etkileşimin kişinin çevresindekiler ile uyumunu hızlı şekilde yerine getireceğini belirtmişlerdir. Dolayısıyla bu uyum kişinin içinden gelen duygu arama arzularına müdahalede bulunulmadığı biyolojik süreçtir ve bu süreci değiştirme çok da mümkün görünmemektedir<sup>8</sup>. Bireyin sebep sonuç arasındaki var olan ilişkiyi ortaya çıkarmaya çalıştığı arayış durumu da bilgi arayışı olarak düşünülebilir<sup>9</sup>.

Alanyazın incelendiğinde üniversite spor ortamları ile ilgili çalışmaların çok yeni,<sup>10,4</sup> fakat üniversite öğrencileri ilgili çalışmaların ise<sup>11</sup> kaygı;<sup>12</sup> egzersiz;<sup>13</sup> değerler eğitimi;<sup>14</sup> mizah tarzları;<sup>15</sup> spor yapmayı etkileyen faktörler gibi çalışmalar yer almaktadır. Spora yönelim ile ilgili çalışmalara bakıldığında<sup>8,16,17,18</sup> olarak yeterli düzeyde olmadığı söylenebilir. Literatüre değerlendirildiğinde üniversite öğrencilerinin spor ortamların ile spora yönelimleri konuların bir arada incelendiği bir çalışmanın olmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla bu durum çalışmamızın özgünlüğü açısından önemlidir. Dolayısıyla üniversite öğrencilerinin spor ortamlarının spor etkinliklerine yönelimleri arasında olan ilişkiyi ortaya çıkarmak bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Aynı zamanda gelecekte yapılacak çalışmalara da katkı sağlayacaktır. Yukarıdaki çalışmalar incelendiğinde, spor ortamları, spor etkinliklerine yönelim algıları yapılarının psikolojik kavramlar olarak önemli düzeyde karşımıza çıktığı söylenebilir. Bundan dolayı araştırmamızda aşağıdaki hipotezlere çözüm aranmıştır;

## Araştırmanın Hipotezleri

- H<sub>1</sub>:** Araştırmada öğrencilerin cinsiyetleri ile spora yönelimleri farklılaşmaktadır.
- H<sub>2</sub>:** Araştırmada öğrencilerin yaşları ile spora yönelim puanlarında farklılıklar görülmektedir.
- H<sub>3</sub>:** Araştırmada öğrencilerin spor yapma süreleri ile spora yönelimleri arasında manidar yönde bir farklılık ortaya çıkmıştır.
- H<sub>4</sub>:** Araştırmada öğrencilerin spor kulüplerine üye olma durumları ile spora yönelimleri farklılaşmaktadır.
- H<sub>5</sub>:** Araştırmada öğrencilerin yaşları ile spor ortamları arasında manidar yönde bir farklılık yoktur.
- H<sub>6</sub>:** Araştırmada öğrencilerin spor türleri ile spora yönelimleri farklılaştığı görülmektedir.
- H<sub>7</sub>:** Araştırmada öğrencilerin spor ortamları ile spora yönelimleri arasında pozitif korelasyon ortaya çıkmıştır.
- H<sub>8</sub>:** Araştırmada öğrencilerin spor ortamlarının ile spora yönelimlerini arasındaki ilişki olumludur.

## MATERYAL VE METOT

### Araştırmanın Tasarımı

İlişkisel tarama modeli kullanılan bu araştırma kesitsel ve tanımlayıcı tiptedir. Bu modelde var olanı olduğu gibi geçmişte veya bu zaman diliminde olanı olduğu şekilde betimlemeye çalışılmaktadır<sup>19</sup>. Spor ortamı ölçeği oluşturulan modelde bağımsız değişken, spora yönelim ölçeği de bağımlı değişken olarak belirlenmiştir. Bu araştırmada ölçeğin ve verilerin toplanabilmesi için “*Ordu Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulundan*” (03.06.2024:2024/98) sayılı izni ile anket uygulaması yerine getirilerek sağlanmıştır.

### Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, 2023-24 eğitim öğretim yılında yükseköğretime bağlı üniversitelerde bazı bölümlerinde okuyan üniversite öğrencilerin spor ortamlarının spor yönelimlerine etkisini ortaya çıkarmaktır.

### Araştırma Gurubu

Araştırma evrenini, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Türkiye’deki yükseköğretime bağlı Ordu, Trabzon, Erzurum ile Giresun’daki üniversitelerden meydana gelmektedir. Araştırmanın örneklemini bakıldığında, bu üniversitelerdeki spor bilimleri, ziraat, eğitim fakültesi ile sosyoloji bölümü öğrencileri seçilmiştir. Örnekleme olarak seçkisiz örnekleme yöntemi uygulanmıştır. Seçkisiz örnekleme, evrenin esas kabul edilen birimlerin örneklemede durumlarının eşit ve bağımsız olmasıdır<sup>20</sup>. Bu örnekleme yönteminde tesadüfi olarak seçilen farklı üniversitelerde öğrenim gören 270 üniversite öğrencisi dikkate alınmıştır.

## **Veri Toplama Araçları**

### *Demografik Bilgi Formu*

Araştırmacının geliştirdiği demografik bilgi formunda cinsiyet, yaş, spor yapma süresi, spor kulübüne üye olma ile spor türü şeklinde bağımsız değişkenler yer almaktadır.

### *Üniversite Spor Ortamı Ölçeği (ÜSOÖ)*

Üniversite Spor Ortamı Ölçeği; Shin ve ark. (2018)<sup>21</sup> geliştirilen Yılmaz & Esentürk (2020)<sup>4</sup>'te Türkçe' ye uyarlanan 7'li likert ve 14 maddeden oluşmaktadır. Ölçek 4 alt boyut olarak (1,2,3,4) spor dersleri, (5,6,7,8) spor tesisleri, (9,10,11) üniversitenin spor takımları ile (12,13,14) üniversitelerin kulüp sporları olarak görülmektedir. Ölçeğin hesaplanan genel puan ortalaması ise 14 ile 98 arasındır.

### *Spor Etkinliklerine Yönelim Ölçeği (SEYÖ)*

Spor Etkinliklerine Yönelim Ölçeği; Pons ve ark. (2006)<sup>22</sup> geliştirdiği, Türkçe' ye uyarlamasını ise Çevik, vd. (2019)<sup>8</sup> yaptığı, "12 madde ve 3 alt" boyuttan oluşan beşli likert olan bir ölçektir. Ölçeğin, "sosyalleşme"- alt boyutu-"1. ,2. ve 3."; "duygu arama" -( "4. ,5. ,6. ,7., 8.") ve "bilgi arama" ("9.,10.,11. ve 12.") maddelerinden meydana gelmektedir.

## **Araştırmada Kullanılan İstatistiksel Analizler**

Kategorik değişkenler için tanımlayıcı istatistikler "frekans ve yüzde" şeklinde belirtilmiştir. Nümerik değişkenlerin normal dağılıma uygunluğunun kontrolü "Shapiro-Wilk Testi" ile yapılmıştır. Nümerik değişkenlerin tanımlayıcı istatistikleri normal dağılım gösteren veriler için "ortalama±standart sapma ( $\bar{X} \pm SS$ )", normal dağılım göstermeyen veriler için "medyan (min-max)" değerleri verilmiştir. Normal dağılıma sahip olan bağımsız iki grup karşılaştırılması "Bağımsız Örneklem T Testi" ile, normal dağılıma sahip olmayan bağımsız iki grup karşılaştırması ise "Mann-Whitney U Testi" ile yerine getirilmiştir. Normal dağılıma sahip olmayan bağımsız ikiden fazla grup karşılaştırması "Kruskal-Wallis H Testi" ile yerine getirilmiştir. Çoklu karşılaştırmalarda test analizleri medyanların yanındaki harfli sistemde verilmiştir. Normal dağılım göstermeyen nümerik değişkenlerde ilişkilerin incelenmesinde veriler için "Spearman's Sıra Farkları Korelasyon Katsayısı" ile belirlenmiştir. Korelasyon katsayısının yorumunda "<0,2 ise çok zayıf derecede korelasyon", "0,2-0,4 arasında ise zayıf derecede korelasyon", "0,4-0,6 arasında ise orta derecede korelasyon", "0,6-0,8 arasında ise yüksek derecede korelasyon", "0,8> ise çok yüksek derecede korelasyon" kriterleri kullanılmıştır<sup>23</sup>. Çalışmada tüm hesaplamalarda ve yorumlamalarda istatistik anlamlılık düzeyi "p<0,05, p<0,01, p<0,001" olarak kullanılmış ve hipotezler çift yönlü kurulmuştur. Verilerin istatistiksel analizi "SPSS v27 (IBM Inc., Chicago, IL, USA)" paket programı ile yerine getirilmiştir.

## BULGULAR

**Tablo 1.** Öğrencilerin cinsiyetlerine göre demografik ve spor bulgularının tanımlayıcı istatistikleri

| Yaş                                     | Erkek (n=107) |      | Kadın (n=163) |      | Toplam (n=270) |      |
|-----------------------------------------|---------------|------|---------------|------|----------------|------|
|                                         | n             | %    | n             | %    | n              | %    |
| 20 yaş ve altı                          | 40            | 37,4 | 43            | 26,4 | 83             | 30,7 |
| 21-24 yaş                               | 58            | 54,2 | 109           | 66,9 | 167            | 61,9 |
| 25 yaş ve üstü                          | 9             | 8,4  | 11            | 6,7  | 20             | 7,4  |
| <b>Spor Yapma Süresi</b>                |               |      |               |      |                |      |
| 0-2 yıl                                 | 32            | 29,9 | 103           | 63,2 | 135            | 50,0 |
| 3-5 yıl                                 | 20            | 18,7 | 31            | 19,0 | 51             | 18,9 |
| 6-8 yıl                                 | 20            | 18,7 | 14            | 8,6  | 34             | 12,6 |
| 8 yıl ve üstü                           | 35            | 32,7 | 15            | 9,2  | 50             | 18,5 |
| <b>Spor Kulüplerine Üye Olma Durumu</b> |               |      |               |      |                |      |
| Evet                                    | 20            | 18,7 | 10            | 6,1  | 30             | 11,1 |
| Hayır                                   | 87            | 81,3 | 153           | 93,9 | 240            | 88,9 |
| <b>Spor Türü</b>                        |               |      |               |      |                |      |
| Bireysel                                | 53            | 49,5 | 131           | 80,4 | 184            | 68,1 |
| Takım                                   | 54            | 50,5 | 32            | 19,6 | 86             | 31,9 |

Araştırmaya katılan öğrencilerin %39,6'sı erkek ve %60,4'ü kadındır. Erkek bireylerin %54,2'sinin 21-24 yaş arası olduğu, %32,7'sinin 8 yıl ve üzeri süredir spor yaptığı, %18,7'sinin spor kulüplerine üye olduğu ve %50,5'inin takım sporları yaptığı, kadın bireylerin %66,9'unun 21-24 yaş arası olduğu, %63,2'sinin 02 yıl arası süredir spor yaptığı, %6,1'inin spor kulüplerine üye olduğu ve %80,4'ünün bireysel sporlar yaptığı belirlenmiştir (Tablo 1). Araştırmaya katılan öğrencilerin %61,9'unun 21-24 yaş arası olduğu, %50'sinin 0-2 yıl arası süredir spor yaptığı, %11,1'inin spor kulüplerine üye olduğu ve %68,1'inin bireysel sporlar yaptığı ortaya çıkmıştır (Tablo 1).

**Tablo 2.** Bireylerin ÜSOÖ ve SEYÖ alt faktör ve toplam puanlarının özet istatistikleri

|                           | Medyan (min-max) | $\bar{X} \pm SS$ |
|---------------------------|------------------|------------------|
| Spor Dersleri             | 23 (4-28)        | 21,59±5,47       |
| Spor Tesisleri            | 16 (4-28)        | 15,02±5,62       |
| Üniversite Spor Takımları | 14 (3-21)        | 13,59±4,31       |
| Üniversite Spor Kulüpleri | 14 (3-21)        | 13,80±4,32       |
| ÜSOÖ Toplam               | 65 (24-98)       | 63,99±13,55      |
| Sosyalleşme               | 11 (3-15)        | 10,21±2,84       |
| Duygu Arama               | 18 (5-25)        | 17,64±4,71       |
| Bilişsel Arayış           | 11 (4-20)        | 11,49±4,11       |
| SEYÖ Toplam               | 40 (15-60)       | 39,34±9,46       |

Araştırmaya katılan bireylerin ÜSOÖ'nün "Spor Dersleri" alt faktör puanlarının 4-28 arasında değiştiği ve ortalamalarının 21,59±5,47 olduğu, "Spor Tesisleri" alt faktör puanlarının 4-28 arasında değiştiği ve ortalamalarının 15,02±5,62 olduğu, "Üniversite Spor Takımları" alt faktör puanlarının 3-21 arasında değiştiği ve ortalamalarının 13,59±4,31 olduğu, "Üniversite Spor Kulüpleri" alt faktör puanlarının 3-21 arasında değiştiği ve ortalamalarının 13,80±4,32 olduğu ve "ÜSOÖ Toplam" puanlarının 24-98 arasında değiştiği ve ortalamalarının 63,99±13,55 olduğu gözlemlenmiştir (Tablo 2). Araştırmada öğrencilerin SEYÖ'nün "Sosyalleşme" alt faktör puanlarının 3-15 arasında değiştiği ve ortalamalarının 10,21±2,84 olduğu, "Duygu Arama" alt faktör puanlarının 5-25 arasında değiştiği ve ortalamalarının 17,64±4,71 olduğu, "Bilişsel Arayış" alt boyut puanları 4-20 arasında değiştiği ve ortalamalarının 11,49±4,11 olduğu ve "SEYÖ Toplam" puanlarının 15-60 arasında değiştiği ve ortalamalarının 39,34±9,46 olduğu görülmektedir (Tablo 2).

**Tablo 3. Bireylerin demografik ve spor bulgularına göre ÜSOÖ ve SEYÖ alt faktör ve toplam puanlarının karşılaştırılması**

|                           | Spor Dersleri    | Spor Tesisleri   | Üniversite Takımları    | Spor Kulüpleri          | Spor ÜSOÖ Toplam | Sosyalleşme             | Duygu Arama            | Bilişsel Arayış        | SEYÖ Toplam               |
|---------------------------|------------------|------------------|-------------------------|-------------------------|------------------|-------------------------|------------------------|------------------------|---------------------------|
|                           | $\bar{X} \pm SS$ | $\bar{X} \pm SS$ | $\bar{X} \pm SS$        | $\bar{X} \pm SS$        | $\bar{X} \pm SS$ | $\bar{X} \pm SS$        | $\bar{X} \pm SS$       | $\bar{X} \pm SS$       | $\bar{X} \pm SS$          |
| Cinsiyet                  | Medyan (min-max) | Medyan (min-max) | Medyan (min-max)        | Medyan (min-max)        | Medyan (min-max) | Medyan (min-max)        | Medyan (min-max)       | Medyan (min-max)       | Medyan (min-max)          |
| Erkek                     | 23 (4-28)        | 16 (4-28)        | 15 (3-21)               | 14 (3-21)               | 63,93±13,33      | 11 (3-15)               | 19 (7-25)              | 14 (4-20)              | 42,41±9,28                |
| Kadın                     | 23 (7-28)        | 16 (4-28)        | 14 (3-21)               | 14 (3-21)               | 64,03±13,73      | 11 (3-15)               | 17 (5-25)              | 10 (4-19)              | 37,33±9,05                |
| t-U                       | U=8653,5         | U=8600,5         | U=8441                  | U=8717                  | t=-0,057         | U=7885,5                | U=7003,5               | U=4893                 | t=4,471                   |
| p                         | 0,914            | 0,848            | 0,655                   | 0,996                   | 0,955            | 0,180                   | 0,006**                | <0,001***              | <0,001***                 |
| Yaş                       |                  |                  |                         |                         |                  |                         |                        |                        |                           |
| 20 yaş ve altı            | 23 (8-28)        | 16 (4-25)        | 15 (4-21)               | 14 (3-21)               | 65 (29-88)       | 11 (3-15)               | 18 (7-25)              | 13 <sup>b</sup> (4-20) | 41 (19-57)                |
| 21-24 yaş arası           | 23 (4-28)        | 16 (4-28)        | 14 (3-21)               | 15 (3-21)               | 66 (24-98)       | 11 (3-15)               | 19 (8-25)              | 11 <sup>a</sup> (4-20) | 40 (18-58)                |
| 25 yaş ve üzeri           | 24 (8-28)        | 15 (5-28)        | 10,5 (3-21)             | 12 (6-21)               | 59,5 (29-98)     | 10,5 (3-15)             | 17 (5-25)              | 10 <sup>a</sup> (5-20) | 35,5 (15-60)              |
| H                         | H=0,642          | H=1,257          | H=4,785                 | H=5,916                 | H=2,863          | H=0,468                 | H=1,944                | H=6,127                | H=0,912                   |
| p                         | 0,726            | 0,534            | 0,091                   | 0,052                   | 0,239            | 0,791                   | 0,378                  | 0,047*                 | 0,634                     |
| Spor Yapma Süresi         |                  |                  |                         |                         |                  |                         |                        |                        |                           |
| 0-2 yıl                   | 22 (8-28)        | 16 (4-28)        | 14 <sup>b</sup> (3-21)  | 14 <sup>b</sup> (5-21)  | 65 (29-98)       | 10 <sup>a</sup> (3-15)  | 16 <sup>a</sup> (5-25) | 10 <sup>a</sup> (4-19) | 35 <sup>a</sup> (15-57)   |
| 3-5 yıl                   | 24 (10-28)       | 16 (4-28)        | 12 <sup>a</sup> (4-21)  | 14 <sup>a</sup> (3-21)  | 62 (40-98)       | 12 <sup>b</sup> (3-15)  | 19 <sup>b</sup> (8-25) | 12 <sup>b</sup> (5-20) | 44 <sup>b</sup> (21-60)   |
| 6-8 yıl                   | 22 (7-28)        | 18 (4-25)        | 15 <sup>ab</sup> (6-20) | 14 <sup>ab</sup> (4-21) | 67 (24-83)       | 11 <sup>ab</sup> (3-15) | 19 <sup>b</sup> (7-25) | 14 <sup>b</sup> (6-20) | 44 <sup>b</sup> (18-57)   |
| 8 yıl ve üstü             | 24 (4-28)        | 15,5 (4-25)      | 15 <sup>b</sup> (3-21)  | 15 <sup>b</sup> (6-21)  | 67 (35-88)       | 11 <sup>b</sup> (3-15)  | 20 <sup>b</sup> (9-25) | 13 <sup>b</sup> (5-20) | 45,5 <sup>b</sup> (22-58) |
| H                         | H=5,873          | H=1,648          | H=8,446                 | H=3,375                 | H=1,402          | H=25,652                | H=23,744               | H=36,471               | H=38,502                  |
| p                         | 0,118            | 0,649            | 0,038*                  | 0,292                   | 0,705            | <0,001***               | <0,001***              | <0,001***              | <0,001***                 |
| Spor Kulüplerine Üye Olma |                  |                  |                         |                         |                  |                         |                        |                        |                           |
| Evet                      | 24 (8-28)        | 16,5 (5-25)      | 14 (6-20)               | 13,5 (6-19)             | 66 (46-84)       | 11 (3-15)               | 20 (9-25)              | 14 (6-20)              | 45 (18-55)                |
| Hayır                     | 23 (4-28)        | 16 (4-28)        | 14 (3-21)               | 14 (3-21)               | 65 (24-98)       | 11 (3-15)               | 18 (5-25)              | 11 (4-20)              | 39 (15-60)                |
| U                         | U=3107,5         | U=3554           | U=3158,5                | U=3003                  | U=3403           | U=3060                  | U=2814,5               | U=2243,5               | U=2429                    |
| p                         | 0,218            | 0,909            | 0,272                   | 0,138                   | 0,625            | 0,177                   | 0,051                  | <0,001***              | 0,004**                   |
| Spor Türü                 |                  |                  |                         |                         |                  |                         |                        |                        |                           |
| Bireysel                  | 23 (4-28)        | 16 (4-28)        | 14 (3-21)               | 14 (3-21)               | 64 (29-98)       | 10 (3-15)               | 17 (5-25)              | 10 (4-20)              | 36 (15-60)                |
| Takım                     | 24 (7-28)        | 16 (4-25)        | 15 (4-21)               | 14 (3-21)               | 67,5 (24-90)     | 12 (3-15)               | 20 (8-25)              | 14 (5-20)              | 45,5 (19-58)              |
| U                         | U=7181           | U=7905           | U=6882,5                | U=7561                  | U=7543           | U=5298,5                | U=5123,5               | U=3538,5               | U=3873,5                  |
| p                         | 0,218            | 0,991            | 0,084                   | 0,556                   | 0,537            | <0,001***               | <0,001***              | <0,001***              | <0,001***                 |

"ÜSOÖ: Üniversite Spor Ortamı Ölçeği"; "SEYÖ: Spor Etkinliklerine Yönelim Ölçeği",

"t: Bağımsız Örneklem T Testi"; U: Mann-Whitney U Testi; H: Kruskal-Wallis H Testi,

\*p<0,05;\*\*p<0,01;\*\*\*p<0,001

Araştırmada öğrencilerin cinsiyet, yaş, spor kulüplerine üye olma ile spor türü değişkenlerinde ÜSOÖ'nün tüm alt faktör ve "ÜSOÖ Toplam" puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı ( $p>0,05$ ) gözlemlenmiştir (Tablo 3). Araştırmaya katılan bireylerin cinsiyetlerine göre SEYÖ'nün "Duygu Arama" alt boyut puanları ( $U=7003,5$ ;  $p<0,01$ ), "Bilişsel Arayış" alt boyut arasında ( $U=4893$ ;  $p<0,01$ ) ve "SEYÖ Toplam" puanları arasında ( $t=4,471$ ;  $p<0,01$ ) istatistiksel yönden manidar fark olduğu belirlenmiştir. Sonuçlara göre, SEYÖ'nün "Duygu Arama" alt boyutları erkeklerin [19 (7-25)] ortancası, kadınların [17 (5-25)] ortancasına göre, "Bilişsel Arayış" alt boyutlarında erkeklerin [14 (4-20)] ortancası, kadınların [10 (4-19)] ortancasına göre, "SEYÖ Toplam" puanlarında erkeklerin ( $42,41\pm9,28$ ) ortalaması, kadınların ( $37,33\pm9,05$ ) ortalaması istatistiksel yönden yüksek olduğu belirlenmiştir (Tablo 3). Araştırmaya katılan bireylerin yaş gruplarına göre SEYÖ'nün "Bilişsel Arayış" alt boyut puanları arasında ( $H=6,127$ ;  $p<0,05$ ) istatistiksel manidar fark olduğu tespit edilmiştir. Sonuç neticesinde, "Bilişsel Arayış" alt faktör puanlarında 20 yaş ve altı olan bireylerin [13 (4-20)] ortancası, 21-24 yaş arası olan bireylerin [11 (4-20)] ortancasına ve 25 yaş ve üzeri olan bireylerin [10 (5-20)] ortancasına göre istatistiksel yönden yüksek çıkmıştır (Tablo 3). Araştırmaya katılan bireylerin spor yapma sürelerine göre ÜSOÖ'nün "Üniversite Spor Takımları" alt boyutları arasında ( $H=8,446$ ;  $p<0,05$ ), SEYÖ'nün "Sosyalleşme" alt boyutları ( $H=25,652$ ;  $p<0,001$ ), "Duygu Arama" alt faktör puanları arasında ( $H=23,744$ ;  $p<0,001$ ), "Bilişsel Arayış" alt boyutları ( $H=36,471$ ;  $p<0,001$ ) ve "SEYÖ Toplam" puanları arasında ( $H=38,502$ ;  $p<0,001$ ) istatistiksel düzeyde manidar yönlü fark olduğu ortaya çıkmıştır. Sonuçlara göre, ÜSOÖ'nün "Üniversite Spor Takımları" alt faktör puanlarında 8 yıl ve üzeri süredir spor yapan bireylerin [15 (3-21)] ortancası ve 0-2 yıl arası süredir spor yapan bireylerin [14 (3-21)] ortancası, 3-5 yıl arası spor yapan bireylerin [12 (4-21)] ortancasına göre, SEYÖ'nün "Sosyalleşme" alt faktör puanlarında alt faktör puanlarında 8 yıl ve üzeri süredir spor yapan bireylerin [15 (6-21)] ortancası ve 0-2 yıl arası süredir spor yapan bireylerin [14 (5-21)] ortancası, 3-5 yıl arası spor yapan bireylerin [14 (3-21)] ortancasına göre, "Duygu Arama" alt faktör puanlarında 8 yıl ve üzeri süredir spor yapan bireylerin [20 (9-25)] ortancası, 6-8 yıl arası spor yapan bireylerin [19 (7-25)] ortancası ve 3-5 yıl arası spor yapan bireylerin [19 (8-25)] ortancası, 0-2 yıl arası spor yapan bireylerin [16 (5-25)] ortancasına göre, "Bilişsel Arayış" alt faktör puanlarında 6-8 yıl arası süredir spor yapan bireylerin [14 (6-20)] ortancası, 8 yıl ve üzeri arası spor yapan bireylerin [13 (5-20)] ortancası ve 3-5 yıl arası spor yapan bireylerin [12 (5-20)] ortancası, 0-2 yıl arası spor yapan bireylerin [10 (4-19)] ortancasına göre, "SEYÖ Toplam" puanlarında 8 yıl ve üzeri süredir spor yapan bireylerin [45,5 (22-58)] ortancası, 6-8 yıl arası spor yapan bireylerin [44 (18-57)] ortancası ve 3-5 yıl arası spor yapan bireylerin [44 (21-60)] ortancası, 0-2 yıl arası spor yapan bireylerin [35 (15-57)] ortancasına göre istatistiksel olarak yüksektir (Tablo 3). Araştırmaya katılan bireylerin spor kulüplerine üye olma durumlarına göre SEYÖ'nün "Bilişsel Arayış" alt boyutları arasında ( $U=2243,5$ ;  $p<0,001$ ) ve "SEYÖ Toplam" puanları arasında ( $U=2429$ ;  $p<0,01$ ) istatistiksel yönden manidar fark olduğu gözlemlenmiştir. Sonuçlar neticesinde, SEYÖ'nün "Bilişsel Arayış" alt boyut puanlarında spor kulüplerine üye olan bireylerin [14 (6-20)] ortancası, spor kulüplerine üye olmayan bireylerin [11 (4-20)] ortancasına göre, "SEYÖ Toplam" puanlarında spor kulüplerine üye olan bireylerin [45 (18-55)] ortancası, spor kulüplerine üye olmayan bireylerin [39 (15-60)] ortancasına göre istatistiksel yönden yüksek olduğu belirlenmiştir (Tablo 3). Araştırmaya katılan bireylerin spor türlerine göre SEYÖ'nün "Sosyalleşme" alt faktör puanları arasında ( $U=5298,5$ ;  $p<0,001$ ), "Duygu Arama" alt faktör puanları arasında ( $U=5123,5$ ;  $p<0,001$ ), "Bilişsel Arayış" alt faktör puanları arasında ( $U=3538,5$ ;  $p<0,001$ ) ve "SEYÖ

Toplam” puanları arasında ( $U=3873,5$ ;  $p<0,001$ ) istatistiksel manada manidar farklılık gözlemlenmiştir. Sonuçlara göre, SEYÖ’nün “Sosyalleşme” alt faktör puanlarında takım sporları yapan bireylerin [12 (3-15)] ortancası, bireysel sporlar yapan bireylerin [10 (3-15)] ortancasına göre, “Duygu Arama” alt faktör puanlarında takım sporları yapan bireylerin [20 (8-25)] ortancası, bireysel sporlar yapan bireylerin [17 (5-25)] ortancasına göre, “Bilişsel Arayış” alt faktör puanlarında takım sporları yapan bireylerin [14 (5-20)] ortancası, bireysel sporlar yapan bireylerin [10 (4-20)] ortancasına göre, “SEYÖ Toplam” puanlarında takım sporları yapan bireylerin [45,5 (19-58)] ortancası, bireysel sporlar yapan bireylerin [36 (15-60)] ortancasına göre istatistiksel olarak yüksek olduğu ortaya çıkmıştır (Tablo 3).

**Tablo 4.** Bireylerin ÜSOÖ alt faktör ve toplam puanları ile SEYÖ alt faktör ve toplam puanları arasındaki korelasyon katsayıları

|                        |   | Spor Dersleri  | Spor Tesisleri | Üniversite Takımları | Spor Kulüpleri | ÜSOÖ Toplam |
|------------------------|---|----------------|----------------|----------------------|----------------|-------------|
| <b>Sosyalleşme</b>     | s | 0,070          | -0,029         | -0,005               | <b>0,144</b>   | 0,045       |
|                        | p | 0,251          | 0,634          | 0,936                | <b>0,018*</b>  | 0,460       |
| <b>Duygu Arama</b>     | s | <b>0,210</b>   | -0,037         | -0,037               | 0,117          | 0,060       |
|                        | p | <b>0,001**</b> | 0,549          | 0,543                | 0,055          | 0,323       |
| <b>Bilişsel Arayış</b> | s | <b>0,144</b>   | 0,015          | 0,038                | 0,053          | 0,054       |
|                        | p | <b>0,018*</b>  | 0,803          | 0,537                | 0,386          | 0,377       |
| <b>SEYÖ Toplam</b>     | s | <b>0,177</b>   | -0,002         | -0,001               | <b>0,123</b>   | 0,073       |
|                        | p | <b>0,003**</b> | 0,970          | 0,986                | <b>0,043*</b>  | 0,231       |

s: Spearman Sıra Farkları Korelasyon Katsayısı

\* $p<0,05$ ; \*\* $p<0,01$

Araştırmaya katılan bireylerin ÜSOÖ’nün “Spor Dersleri” alt faktör puanları ile SEYÖ’nün “Duygu Arama” alt faktör puanları arasında istatistiksel yönden anlamlı pozitif zayıf korelasyon ( $p<0,01$ ), “Bilişsel Arayış” alt faktör ve “SEYÖ Toplam” puanları arasında anlamlı pozitif çok zayıf korelasyon ( $p<0,05$ ;  $p<0,01$ ) tespit edilmiştir. Sonuçlara göre, bireylerin ÜSOÖ’nün “Spor Dersleri” alt faktör puanları arttıkça SEYÖ’nün “Duygu Arama”, “Bilişsel Arayış” alt faktör ve “SEYÖ Toplam” puanlarında sırasıyla %21, %14,4 ve %17,7’lik artma olduğu bulunmuştur (Tablo 4).

Araştırmaya katılan bireylerin ÜSOÖ’nün “Üniversite Spor Kulüpleri” alt faktör puanları ile SEYÖ’nün “Sosyalleşme” alt faktör ve “SEYÖ Toplam” puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif çok zayıf korelasyon olduğu ( $p<0,05$ ) belirlenmiştir. Sonuçlarda, bireylerin ÜSOÖ’nün “Üniversite Spor Kulüpleri” alt faktör puanları arttıkça SEYÖ’nün “Sosyalleşme” alt faktör ve “SEYÖ Toplam” puanlarında sırasıyla %14,4 ve %12,3’lük artma olduğu gözlemlenmiştir (Tablo 4).

**Tablo 5.** Bireylerin ÜSOÖ alt faktör puanlarının SEYÖ toplam puanları üzerine etkisi

| Model              |                      | Standardize Edilmemiş Katsayılar |       | t      | p              | %95 $\beta$ için Güven Aralığı |           |
|--------------------|----------------------|----------------------------------|-------|--------|----------------|--------------------------------|-----------|
|                    |                      | $\beta$                          | SH    |        |                | Alt Sınır                      | Üst Sınır |
| <b>SEYÖ Toplam</b> | (Sabit)              | 36,189                           | 2,954 | 12,250 | $<0,001^{***}$ | 30,373                         | 42,006    |
|                    | Spor Dersleri        | 0,080                            | 0,114 | 0,699  | 0,485          | -0,145                         | 0,304     |
|                    | Spor Tesisleri       | -0,066                           | 0,120 | -0,551 | 0,582          | -0,302                         | 0,170     |
|                    | Üniversite Takımları | -0,203                           | 0,169 | -1,199 | 0,232          | -0,535                         | 0,130     |
|                    | Üniversite Kulüpleri | 0,375                            | 0,177 | 2,121  | 0,035*         | 0,027                          | 0,723     |
|                    |                      |                                  |       |        |                |                                |           |

SEYÖ: Spor Etkinliklerine Yönelim Ölçeği;  $\beta$ : Beta Katsayısı; SH: Standart Hata;

\* $p<0,05$ ; \*\*\* $p<0,00$

Araştırmada öğrencilerin ÜSOÖ'nün "Üniversite Spor Kulüpleri" alt faktör puanlarının SEYÖ toplam puanları üzerine istatistiksel düzeyde anlamlı etkisinin varlığı ( $p<0,05$ ) ortaya çıkmıştır. Sonuç incelendiğinde, bireylerin ÜSOÖ'nün "Üniversite Spor Kulüpleri" alt faktör puanları bir birim arttığında SEYÖ toplam puanlarının 0,375 kat arttığı gözlemlenmiştir (Tablo 5).

## TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmada, üniversite öğrencilerin farklı değişkenlere göre spor ortamlarının spor yönelimlerine olan etkisini ortaya çıkarma amacını teşkil etmektedir. Yükseköğretimdeki öğrencilerin spor ortamı ile spora olan yönelim çalışmalarının istenilen düzeyde olmadığı söylenebilir. Dolayısıyla edinilen bulgular yorumlanmaya çalışılırken benzer kavramlar üzerinden tartışarak yorumlanmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın ilk bulgusunda üniversite öğrencilerin spor ortamlarında cinsiyetlerine göre manidar bir farklılık ortaya çıkmazken, spora yönelimde ise anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Cinsiyet spor ortamında üniversite öğrencileri için belirleyici olmazken spora yönelmelerinde ise yordayıcı olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuç araştırmamızın ilk hipotezini "Araştırmada öğrencilerin cinsiyetleri ile spora yönelimleri farklılaşmaktadır" desteklemektedir. Dolayısıyla üniversitelerde spor tesisleri, spor için uygun olanaklara sahip olmak öğrencilerin spora yönelmelerinde etkili olduğu belirtilebilir. Bizim bu sonucumuz<sup>11,24,25,18</sup> çalışmalarının sonuçları ile benzer yöndedir. Bu sonucumuz tersi yönde ise<sup>10,26</sup> araştırma sonuçları ile benzer yönde olmadığıdır.

Araştırmanın bir sonraki bulgusunda ise üniversite öğrencilerin spor ortamlarında yaşlarında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmazken spora yönelimlerinde manidar düzeyde bir fark belirlenmiştir. Burada yaşı küçük olan bireylerin yaşı büyük olanlara göre spor sayesinde daha fazla bilgi edinmeleri ile sosyalleşmelerini sağladıklarını düşünülebilir. Bu durumda "Öğrencilerin yaşları ile spora yönelim puanlarında farklılıklar görülmektedir" hipotezi ile "Öğrencilerin yaşları ile spor ortamları arasında manidar yönde bir farklılık yoktur" hipotezlerini desteklemektedir. Bu sonucumuz<sup>27,10</sup> araştırma sonuçları ile benzer yöndedir. Kardağ, (2019)<sup>28</sup> çalışmasında branş yönünden anlamlı farklılık olmadığını, Arslanoğlu, (2016)<sup>24</sup> belirttiklerini ve bizim bu bulgumuz bu sonuçlar ile benzer değildir.

Araştırmanın bir sonraki bulgusunda ise üniversite öğrencilerin spor ortamlarında spor yapma sürelerine göre spor ortamları ile spora yönelimlerinde manidar yönlü farklılıklar ortaya çıkmıştır. Spor yapma süreleri öğrenciler için belirleyici olmuştur. Bu durum öğrencilerin spor sayesinde sağlıklı, rekreatif etkinler olarak mutlu, sosyalleşme ve aidiyet duygusunu kazanmalarını sağladıkları söylenebilir. Dolayısıyla "Öğrencilerin spor kulüplerine üye olma durumları ile spora yönelimleri farklılaşmaktadır" hipotezini destekler niteliktedir. Bu sonucumuz<sup>29,18</sup> sonuçları ile aynı paraleldedir. Aksine<sup>15,30</sup> çalışma sonuçları ile bizim bu sonucumuz ile benzer yönde olmadığıdır.

Araştırmanın sonraki bulgusu olan öğrencilerin spor kulüplerine üye olma değişkeninde spor ortamlarında anlamlı bir ilişki belirlenemezken spora yönelimlerinde ise anlamlı bir ilişki ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin spor kulüplerine üye olmaları onların spora olan aidiyet duygusu ve sağlıklı bir yaşam tarzı ile açıklanabilir. Dolayısıyla bu durum "Öğrencilerin spor kulüplerine üye olma durumları ile spora yönelimleri farklılaşmaktadır" hipotezini destekler durumdadır. Bizim bu sonucumuz<sup>27,31,32</sup>

araştırma sonuçları ile benzer olduğudur. Aksine Sivrikaya ve Pehlivan (2015)<sup>15</sup> internet yoksunluğu, Martin ve ark. (1999)<sup>17</sup> sonucu ile benzer olmadığıdır.

Araştırmanın sonraki bulgusu olan öğrencilerin spor türü değişkenlerinde spor ortamlarına göre anlamlı bir farklılık belirlenemezken spora yönelmelerinde ise manidar yönde bir ilişki gözlemlenmiştir. Öğrencilerin yaptıkları spor branşları ile duygusal bağ kurdukları ve bu duygusal bağ ile birlikte onların yaşamlarında etkili etkinlikler haline geldiği ve sosyalleşmelerini içerdiği belirtilebilir. Bu sosyalleşme onların bir spor kültürü oluşturmalarını desteklediği düşünülmektedir. Bu durum “Öğrencilerin spor türleri ile spora yönelimleri farklılaştığı görülmektedir” hipotezini desteklemektedir. İslam (2024)<sup>18</sup> çalışmasında milli sporcu değişkeninde anlamlı farklılıklar belirttiğini ve sonucumuz ile benzerdir. Koparan ve Öztürk (2002)<sup>33</sup> çalışmasında spor yapmamalarının, öğrencilerin spor kültürü eksikliği ve ekonomik nedenlerden dolayı olduğunu, Turan (2021)<sup>27</sup> araştırma sonuçları ile bizim sonucumuz ile benzer yönde değildir.

Araştırmanın bir sonraki bulgusunda yapılan korelasyon analizinin pozitif yönde ilişki ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin spor ortamları arttıkça onların spora yönelimleri de arttığı söylenebilir. Bu durum “Öğrencilerin spor ortamları ile spora yönelimleri arasında pozitif bir korelasyon ortaya çıkmıştır” hipotezini doğrulamaktadır. Dolayısıyla spor ortamları öğrencilerin spora olan ilgilerini, sosyalleşme, boş zamanlarını eğlenceli şekilde değerlendiren, başarılarını artıran, aidiyetleri ile sağlıklı bir yaşam tarzı ve bir spor kültürü edinmeyi hedefleyen bireyler olarak düşünülebilir. Burada sporun bir araç olarak kullanılması gerektiği söylenebilir<sup>34</sup>. Bizim bu sonucumuz<sup>28,35,36,18</sup> çalışma sonuçları ile aynı yöndedir. Bu çalışmaların aksine sonucumuz İslam (2022)<sup>37</sup> çalışma sonucu ile aynı yönde değildir.

Araştırmanın son bulgusu öğrencilerin spor ortamlarının spora yönelimlerini olumlu düzeyde etkilediği belirlenmiştir. Burada üniversite spor kulüpleri öğrencilerin spora yönelimlerini etkilediği ve bu kulüplerinde sporun öğrenciler arasında yaygınlaşması, spor kültürü ve sağlıklı bir etkilenmeden dolayı öğrencilerin spora yönelmesini sağladığı söylenebilir. Dolayısıyla araştırmanın son hipotezini “Araştırmada öğrencilerin spor ortamları ile spora yönelimlerini arasındaki ilişki olumludur” hipotezini doğrulamaktadır.

Araştırma sonucunda öğrencilerin spor ortamlarındaki spor yapma sürelerinde, spora yönelimlerinde ise cinsiyet, yaş, spor yapma süresi, spor kulüplerine üye olma ve spor türü durumlarında pozitif yönde etkilenmeler gözlemlenmiştir. Yapılan korelasyon analizinde de öğrencilerin üniversite spor ortamlarının onları spor etkinliklerine yönelmelerini pozitif olarak etkilediği ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğrencilerin spor ortamlarındaki spor kulüplerine üye olmalarının spora yönelmelerine olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir. Sonuç olarak araştırmada belirlenen hipotezler doğrulanmıştır. Yükseköğretimde öğrencilerin spor sayesinde sağlıklı bir yaşam, spor kültürü, sosyalleşme ve aidiyet davranışların kazanılması gerekmektedir. Bu kavramlar onların eğitim hayatlarını başarılı geçirmeleriyle birlikte içinde bulundukları gelişim dönemlerine de zevkli ve eğlenceli hale getirerek başarılarını artırıcı etken olması düşünülebilir. Üniversite öğrencilerin spor farkındalıkları panel ya da bilgilendirmeler ile sağlanması önerilebilir. Üniversite spor ortamlarının farklı bölüm ve alanlarda çeşitlendirilerek alana katkı sağlaması önerilmektedir.

## KAYNAKLAR

1. Ferah A. (2016). Payitaht İstanbul'dan Başkent Ankara'ya vatan topraklarından oynanan oyun futbol genlerimiz. Ankara: Neyir Matbaacılık
2. Güçlü S. (2005). Kurumlara Sosyolojik Bakış. İstanbul: Birey Yayıncılık
3. Ceyhan MA., Çakır Z., Coşkuntürk OS., Erkılıç AO. (2022). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin fiziksel benlik algılarının bazı psikometrik özelliklerinin incelenmesi. Ed: (TE., YA., DM., SE.) Spor Bilimlerinde Yenilikçi Araştırmalar - 1-. Gazi Kitabevi. 215-232
4. Yılmaz A., Esentürk, OK. (2020). Üniversite spor ortamı ölçeği (ÜSOÖ): geçerlik ve güvenirlik çalışması. OPUS International Journal of Society Researches. 15(23), 1699-1724.
5. Toros T. (2001). Elit ve elit olmayan erkek basketbolcularda hedef yönelimi, güdüsel (motivasyonel) iklim ve hedeflerin özgünlük, güçlük derecesi özelliklerinin, yaşam doyumuna etkisi. Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Mersin.
6. Karaboğa MT. (2018). Üniversite öğrencilerinin bir sosyalleşme alanı olarak sosyal medya hakkındaki görüşleri. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 14(3), 912-936. doi: 10.17860/mersinefd.475515
7. Pons F., Laroche M., Nyeck S., Perreault S. (2001). Role of sporting events as ethnoculture's emblems: impact of acculturation and ethnic identity on consumers' orientation toward sporting events. Sport Marketing Quarterly. 10(4), 231-240.
8. Çevik H., Şimşek YK., Mercanoğlu OA., Bayram A. (2019). Spor etkinliklerine yönelim ölçeğinin türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışması. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi. 10(2), 149-163.
9. Hirschman EC. (1984). Experience seeking: A subjectivist perspective of consumption. Journal of Business Research. 12, 115-136.
10. Ayyıldız E. (2022). Examining the university sports environment: a study on turkish university students. International Online Journal of Education and Teaching. 9(4), 1950-1959.
11. Macca E., Kalkavan A., Akoğuz Yazıcı N. (2023). Spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin sosyal fizik kaygı düzeylerinin araştırılması. Spor Eğitim Dergisi. 7(3), 279-286.
12. Cicioğlu Hİ., Tekkurşun-Demir G., Bulgay C., Çetin, E. (2019). Elit düzeyde sporcular ile spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin egzersiz bağımlılığı düzeyleri. Bağımlılık Dergisi, Journal of Dependence, 20(1), 12-20.
13. Demir O., Bektaş M. (2023). Üniversite öğrencilerine göre spor ve değerler eğitimi. Iğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi. 6(1), 67-76
14. Kırkbir F., Altınışik Ü., Zengin S., Çelik, A. (2021). Üniversite öğrencilerinin mizah tarzlarının incelenmesi. Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 23(1).
15. Sivrikaya Ö., Pehlivan, M. (2015). Üniversite öğrencilerinin spor yapmasını etkileyen faktörlerin belirlenmesi. Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi.10(1),37-47.
16. Çiriş V., Başkonuş T. (2021). Öğretmen adaylarının spor etkinliklerine yönelimlerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. Kilis 7 Aralık Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 4(2), 141-155

17. Turan M. (2021). Giresun gençlik spor il müdürlüğü personellerinin spor etkinliklerine yönelim tutumlarının incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 23(1).
18. İslam A. (2024). Çocukların spora olan yönelimleri ile sporda liderlik gücü algıları. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*. 14(3), 1173-1187.
19. Büyüköztürk Ş. (2009). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı. Ankara: Pegem A.
20. Büyüköztürk Ş., Akgün ÖE., Karadeniz Ş., Demirel F., Kılıç E. (2013). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi
21. Shin S., Chiu W., Lee HW. (2018). For a better campus sporting experience: Scale development and validation of the collegiate sportscape scale. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education*. 22, 22-30
22. Pons F, Mourali M., Nyeck S. (2006). Consumer orientation toward sporting events: Scale development and validation. *Journal of Service Research*. 8(3), 276-287
23. Choi J., Peters M., Mueller RO. (2010). Correlational analysis of ordinal data: from Pearson'sr to Bayesian polychoric correlation. *Asia Pacific education review*. 11(4), 459-466
24. Arslanoğlu Ş. (2016). Lise müdürlerinde liderlik, liderlik düzeylerinin öğretmenlerin motivasyonuna etkisi (Konya İli Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Karatay Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya
25. Eagly A., Johnson B. (1990). Gender and leadership style. A Meta-Analysis. *Psychological Bulletin*. 108(2), 233-256
26. Yılgin A. (2022). Rekreatif yürüme fiziksel aktivitesinin yaşam becerisini geliştirmeye etkisinin incelenmesi: randomize yarı deneysel çalışma. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*. 7(1), 66-84.
27. İslam A., Sepil Y. (25-26 Ekim, 2024). Üniversite öğrencilerinin spor ortamlarının değerlendirilmesi. 3. uluslararası palestra bilimsel araştırmalar kongresi bildiri kitabı. Üsküp: Kuzey Makedonya
28. Kardağ A. (2019). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinde yaşam becerileri ve sosyal bütünleşme ilişkisinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Manisa.
29. Lorente FO., Peretti-Watel P., Griffet J., Grélot L. (2003). Alcohol use and intoxication in sport university students. *Alcohol and Alcoholism*. 38(5), 427-430.
30. Martin S., Jackson A., Richardson P., Weiller K. (1999). Coaching preferences of adolescent youths and their parents. *Journal of Applied Sport Psychology*. 11, 247-262.
31. Karcı EY. (2021). Aile içi iletişim ve aidiyet duygusu ile spora yönelik tutum ilişkisinin incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Muğla.
32. Gökdağ M. (2018). "Okul yöneticilerinin spora yönelik tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımlarına dair görüşlerinin araştırılması (Bartın İli Örneği)". Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Bartın.
33. Koparan Ş., Öztürk F. (2002). Uludağ üniversitesi personelinin üniversite sportif olanaklarından yararlanma düzeyleri. *U.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*. 15(1).

34. González-Serrano MH., Crespo Hervás J., Pérez-Campos C., Calabuig-Moreno F. (2017). The importance of developing the entrepreneurial capacities in sport sciences university students. *International Journal of Sport Policy and Politics*. 9(4), 625-640.
35. Cronin LD., Allen J. (2017). Development and initial validation of the Life Skills Scale for Sport. *Psychology of Sport and Exercise*. (28), 105-119.
36. İslam A. (2023). Three variables in the training of female soccer players: the relationship between psychological skills, mental energy and courage. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*. 14(1), 373-390.
37. İslam A. (10-12 Haziran, 2022). Ordu ilinde spor yapan bireylerin yaşam beceri düzeyleri, 11th International Conference On Social Researchand Behavioral Sciences-(SADAP). Antalya, Türkiye